

Carles Miralles

TRES SUITES

CARLES MIRALLES

TRES SUITES

Epíleg de Jordi Cornudella

Edicions 62

Primera edició: novembre del 2017

© Hereus de Carles Miralles, 2017

© per l'epíleg: Jordi Cornudella Martorell, 2017

Disseny de la coberta: Albert i Jordi Romero

© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.

Av. Diagonal, 662-664 – 08034 Barcelona
www.edicions62.cat

Impressió i relligat: Limpergraf

ISBN: 979-84-297-7633-1

Dipòsit legal: B. 16.134-2017

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com;
91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

SUITE DE PALERM

Hi ha ferres d'altre temps, a hores d'ara increïbles,
que vetllaven, de pedra, els morts
tanmateix saquejats. No la Quimera
ni cap Sirena preservaren
els penjolls de colors, els amulets, les joies,
els vasos amb perfums i amb unguents
que la pietat d'un sobrevivent
havia dipositat dins la tomba
i als ossos i a la pols del mort
feien encara companyia. Cap rugit
no se sentí de cap fera d'aquelles
foren saquejades i orbats
els morts de tot allò que els vius
hi havien deixat perquè se'n servissin
en l'altra vida. Quan ningú
no resta que hagi conegut el mort,
només coses sense ànima,
incompressibles, entre els ossos,
damunt la pols, perduren.

El nen, que suaument decanta
el cap cap a l'esquerra
i una mica, de biaix, sembla
mirar a terra, a la mà dreta
porta un ocell, i un gos, el gos del nen,
enjogassat s'enfila
cap a l'ocell; a l'altra banda
un bastó amb una roda, un joguet
molt simple, sosté el nen
que ha estat així gravat
a la pedra perquè els seus pares
l'estimaven i ha mort.
Les lletres del seu nom,
el temps no les ha esborrades del tot
i llegim encara a la làpida
el nom Filòcrates amb què el cridaven
quan era viu i en ell grans esperances
devien haver estat posades.

Has sortit a la terrassa i recordes,
hi fa molta calor i no hi ha marinada,
la cèlebre paràbola
d'impertorbable serenor de Buda.
Un home, diu, passeja o fa camí,
la vida, i encontra un tigre i en fuig
corrents fins que arriba al caire mateix
d'un precipici, i s'hi aboca i hi veu
una branca que suportarà amb prou
feines el seu cos, s'arrossega
en el buit i s'hi agafa; prou que veu
que no aguantarà gaire, mira abaix
i hi veu un altre tigre
que pacient l'observa.
Allí a tocar mateix hi veu però
una maduixa, i amb risc i delit
l'agafa i se la menja
i 'que n'és de dolça' s'exclama.
Tot el que ets de la tanta llum
d'aquesta història roman
a les fosques. Mort de por, ni t'hi hauries
fixat, en la maduixa, abans de caure.

Del llevant a la posta, un carrer,
cada dia, i un altre
que el creua, perpendicular, la vida
de nord a sud de cada dia.
Les mans del temps enceses
hi han anat disposant a banda i banda
aquest home i aquell, les pedres, els anhels,
els tràfecs, els treballs, l'herba de l'odi
i els núvols que apaivaguen el dolor.
Tot perquè ara tu trobis
la ciutat que fa gairebé trenta anys
no visitaves i hi meditis
sota el cel que les muntanyes sostenen
de cara al mar de bon matí hi meditis
del llevant a la posta
la soledat d'avui i els arbres
i els colors i l'olor
i una mica de pluja. Els records
t'acompanyen, alguns topants,
el museu i una llibreria,
la calidesa pots refer dels cossos
llavors tan joves i entre el mar i el cel
la línia de l'amistat llavors
tan recta que el sol va incendiar
i ofèn encara encesa
els teus ulls al migdia.

El dins obac de l'església
et reconforta i gemegosos
i apenedits Adam i Eva
descobreixes més tard que sostenen la pica
del baptisme que als cristians per culpa
d'ells dos havia de llevar el pecat
original. Sense mal no hi ha cura.
Ciutat finalment fosca, tan real
per la llum treballada d'aquest dia,
en el record t'emmotlles i l'absència
et fa emergir metàfora
del temps passat, de la fixesa
del viscuit en la ment i de la mica
de vent que ve a airejar-te el cor,
l'alegria que és carn
de continuar vivint i d'estimar-la,
a ella que és lluny, no amb tu
que ara la veus trenta anys més jove
a la paret de sutge urbà i de llum
entre la fosca on el mar s'allitava
i l'alt ponent encès on el cel s'esmortia;
que ara la veus, i la ciutat és illa
d'enyor i d'ombres evocades
al seu bell centre, cor doncs de la vida,
salt temps avall i vol de la teva ànima,
ciutat finalment fosca, només teva
en aquell instant, sang
per a l'evocació, només teva.

Enmig de tanta guerra, de tenir el cor
com un gat xop de pluja
a l'ombra roja dels dies arraulit,
ara, poeta, t'ha vingut a la ment
que aquí ben a la vora un poeta
antic va llançar fa molts de segles
la consigna que mai
no hi ha hagut cap raó
per a cap guerra, que mai
cap vaixell de bells remes s'endugué
cap a cap troia de belles torres
la bellesa de cap hèlena.
I et fas creus, tan savi com t'has fet,
que, falses com són i han estat totes
les hèlenes i totes les troies,
hagin estat i siguin
tan de veres i reals
tristament totes les guerres.
Té'n fas creus i l'olor de la terra
altra vegada humida respire,
aquí a tocar d'on l'antic poeta
als adolescents la gràcia
immarcescible de la dansa ensenyava
i a cantar aquella consigna.

Tanta vida als carrers i tanta vida
i flors i llum i tanta vida i plantes
però molt plenes
de molta pols molt plenes, tanta llum
als vells palaus, tan somorta grandesa,
tanta llum i la plaça
tan plena de palmeres
que al nord més extrem va portar-te
de la teva llengua, tanta llum
i la plaça tan plena de palmeres
i de morts d'allí per la pàtria,
morts lluny al fred de les trinxeres,
estàtues a la plaça amb inscripció,
com ara aquell tinent, de nom Giuseppe,
que a la pàtria es veu que va donar
el juny de mil nou-cents divuit
la vida, i roba als carrers
de la ciutat pels vianants lluïda,
de molts colors, i estesa a les finestres
i tantes flors i tanta
llum i tanta. Hi ha dos adolescents
que s'abracen, i és el cas que la pàtria
es veu que es va quedar
el que el tinent tenia
i dos adolescents ara s'abracen
a la plaça de la victòria,

que en diuen, a tocar
mateix d'on és escrit
on va morir i quan
i que va ser per la pàtria mort,
el tinent, però no
les paraules que havia dit
a la seva promesa
en acomiadar-se'n, asseguts
tots dos a prop de la finestra
plena de flors i pols, de tanta
llum encesa, de tanta
vida i de tanta
flama abrusada, ciutat, a la plaça
on les estretes vetlla dels amants,
a la plaça, Giuseppe el tinent màrtir.

Fa estona que t'hi estàs embadalit.
Per un moment, et sembla que la veus
dins teu, l'atapeïda meravella
de mosaic que desplega a les parets
de la capella els colors i les formes
d'allò que realment és obligat
saber, molt nítids i esplendents.
Els ulls activen les velles contalles
que saps què diuen i on trobar-les,
però es recreen en alguns detalls.
En l'aigua de la pica tan ornada
on Pau rep el baptisme, en les sanefes
o en el soldat que mira a una altra banda
mentre Pau fuig. O en el vestit eteri,
d'entre d'onada i vent, tan al·legòric,
del baptisme del Crist. O en els arcàngels,
vuit, que encerclen Qui-té-tot-el poder.
Tants de trossets de colors i de formes
el món componen per a sempre més,
tal com fou i serà, amb paradís
i arbre i àngel, aquí dins del teu cor
de nen on te'l transporten els teus ulls.
Els teus ulls d'home gran embadalit,
captivats per aquest univers imaginari
que et torna a crear a tu, cor teu endins.

Ja fa anys, en el mar, tornant d'una illa,
vas veure com el rastre del vaixell
engolia la teva vida
i vas entendre que el que t'è'n quedava,
de la vida que veies engolida,
t'assegurava el retorn
a tu i a ella i al camí
dels arbres de tots dos.
Era de nit i en donar-li la mà
vas encomanar-li potser
la melancolia tan lúcida
del final de l'estiu.
Ella era un arbre encès
i la lluna d'alta claror somreia.
Ara, per la finestra
de l'avió que s'enlaira, només
veus núvols, i, entre ells, de sobte,
una llesca de mar
blava i verda, molt fosca,
on has llançat el llast
que ha foradat els núvols
i et permet el retorn
amb la teva ànima que amb l'avió
s'enlaira. Aquesta vegada,
tornes amb tota la vida que et queda
i has salvat del bell fons del mar

la que havia engolit l'altra vegada
el rastre del vaixell del teu primer
retorn a l'aspra claredat
de l'encesa certa de la mort
la consciència de la qual
il·lumina la vida
del goig profund del viure.
Ella, la trobaràs
a casa que t'espera
i li daràs la mà com aleshores
al vaixell del retorn de l'illa.
Ella, amb clar somris de plata,
els braços obrirà per acollir-te
quan la lluna encendrà la fosca
de la nit per il·luminar
l'arbre de la seva ànima.
Ella, fulles de plata,
alta claror del viure.